villaägarna

Landsbygds- och infrastruktursdepartementet 2026-10-23

LI2026/01167

li.remissvar@regeringskansliet.se

Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

Handläggare: Jonathan Lindgren

Inledning

Villaägarnas Riksförbund tackar för möjligheten att lämna synpunkter på remissen Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan. Livscykel-GWP (Global Warming Potential) redogör en byggnads bidrag till den globala uppvärmningspotentialen under dess livscykel.

Villaägarna företräder nära 175 000 småhusägare över hela landet. För våra medlemmar är det angeläget att Sverige uppfyller sina åtaganden som följer av EU-medlemskapet såväl som att bostadsmarknaden förblir tillgänglig för både stora och små plånböcker.

Villaägarnas Riksförbund
Postadress: Box 7118, 192 07 Sollentuna
Besöksadress: Rotebergsvägen 3
Telefon: 010-750 01 00
Org.nr: 802003-7118
Plusgiro: 46 94 00-6
Bankgiro: 227-7200
info@villaagarna.se
villaagarna.se

Under 2020-talet har byggkostnaderna i Sverige ökat med 38 procent. Materialkostnaderna dominerar prisuppgången men även kategorin byggherrekostnader där centrala administrationskostnader ingår ökar med 50 procent[1]. Ett EU som önskar stärka sin konkurrenskraft och adressera vad man kallar en bostadskris behöver kontinuerligt vakta på de kostnader man orsakar genom byråkratiska pålagor. Europaparlamentets och rådets direktiv om byggnaders energiprestanda (EPBD) innehåller krav på beräkning och redovisning av livscykel-GWP för nya byggnader. Implementeringen av detta har för Boverket inneburit att överväga ett antal alternativ där kostnaden vägs mot klimatnyttan. Rapportskyldigheten som följer på Boverkets förslag för klimatrapportering beräknas ge ”samma eller högre klimatnytta” men också orsaka administrativa merkostnader för byggbranschen till mellan 260-350 miljoner kronor per år.

Regeringen har i propositionen 2025/256:159 klargjort att implementeringen av EU:s omarbetade energiprestandadirektiv (EPBD) ska vara ändamålsenlig och samhällsekonomiskt effektiv. Direktivets föreskrifter ska utformas för att minimera risken till att olönsamma åtgärder behöver genomföras av hushåll och företag, med utgångspunkt i miniminivån. Boverket söker också för reglerna om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan att utgå från en miniminivå. Sen väger Boverket detta mot att kostnaderna och ansträngningarna också ska ge någon form av klimatnytta. Smärtpunkten för byggföretagens, kommuners, myndigheters och konsumenters kostnader, infinner sig emellertid snabbt.

I avvägningen mellan ambitionsnivåer och kostnader har Boverket beslutat sig för följande:

- Redovisning av livscykel-GWP införs stegvis enligt EPBD (A1). Detta är miniminivån för att uppfylla EPBD:s krav.
- Gränsvärden sätts på en medelnivå (B2). Detta är inte miniminivå men ger klimatstyrning och måttliga kostnadsökningar.
- Beräknings och datakraven standardiseras (C1) för jämförbarhet och likvärdighet i hela landet, inkluderande krav på redovisning av indikatorn GWP-GHG.
- Gränsvärdet avgränsas till byggskedet A1-A5 med de systemgränser som anges i D1. Byggskedet står i ett svenskt perspektiv alltjämt för merparten av klimatpåverkan sett över livscykeln.

Villaägarnas förslag

Marknaden för uppförande av bostäder behöver små och stora företag, gamla såväl som nya. En diversifierad bransch ger utrymme för nya idéer och entreprenörskap. Detta står i motsats till en marknad som domineras av en rad stora och åldersstigna företag. För kunden som vill köpa ett hus är en frisk marknad gynnsamt för både pris och kvalitet på den produkt som efterfrågas. Bostadsmarknaden har många faktorer som påverkar dess möjligheter utvecklas på ett bra sätt, den bristande tillgången på byggbar attraktiv mark är till exempel en allvarlig flaskhals som håller tillbaka bostadsbyggandet. Med det sagt är etablerandet av byråkrati något som ändå motverkar nyetablering eftersom det skapar en tröskel till nyetablering och fördyrar slutprodukten. Villaägarnas riksförbund drar följande slutsatser utifrån promemorian:

1. Villaägarna tillstyrker Boverkets förslag med minimiimplementering som vägledning för avvägningar mellan alternativ.
I slutändan mellan de målkonflikter som föreligger måste tillväxten av administrativa kostnader begränsas. Allra bäst görs detta i samband med att de administrativa kostnaderna uppkommer.

[1] https://www.teknikforetagen.se/nyhetscenter/ekonomisk-analys/2026/bostadsmarknaden--stabilt-men-trogt-lage/

2. Ställ gränsvärden till nivå B3
Utifrån att utsläppsminskningar som eftersträvas anses uppnås ändå genom EU:s utsläppshandelssystem och pågående teknikutveckling är det inte att värt utöka kostnaderna för berörda små och medelstora företag. I förlängningen bidrar dessa kostnader till att kostnaden för boende höjs utan att påtagliga klimatvinster erhålls. Innovation hos byggföretagen ska inte behöva vara beroende av politikens styrmedel utan uppstå på en konkurrensutsatt marknad där inträdeströsklarna genom liten byråkrati hålls låga. Det är så vi får en bättre kostnadsutveckling för villaboende.

3. Villaägarna tillstyrker övriga lösningar som föreslås av Boverket för genomförandet av livscykel-GWP och införande av gränsvärden för nya byggnader.
I avvägningen mellan nollalternativet där den administrativa bördan inte utökas och alternativ A1 med ett minimalt införande utgår nollalternativet då det inte är förenligt med kraven från EPBD. Alternativ A1 kritiseras för att det ger en informationslucka för mindre byggnader som inte behöver införa kraven förrän 2030. Företagen som arbetar med de mindre byggnaderna är och andra sidan de som består till större delen av små- och medelstora företag och där projekten inte dominerar branschens klimatavtryck.
Om detta sedan kommer innebära att ett redovisningskrav 2030 blir en administrativ kalldusch återstår att se. EPBD:s krav står under kontinuerlig utvärdering av EU och ifrågasätts över hela Europa. För närvarande har kommissionen tvingats öppna överträdelseärende gentemot samtliga 27 medlemsländer för att de tvekar i implementeringen.

4. Begränsa kravet på redovisning av växthusgaser till atmosfären till GWP-total inom ramen för alternativ C2 i metodval och datakrav
I avvägningen mellan alternativ C1 och C2 inkluderar C1 ett krav på redovisning av GWP-GHB (Global Warming Potential - Greenhouse Gases) där effekterna av biogent kol exkluderas i beräkningen av klimatbelastningen. Den extra redovisningen blir en svensk särlösning som skiljer sig från den gemensamma europeiska standarden för miljövarudeklarationer (GWP-total). Genom att inkludera biogent kol tas inlagringen av detta negativa utsläpp med vid inköp och räknas då som ett positivt utsläpp vid sluthanteringen. När bindningen av biogent kol i byggnaderna exkluderas missgynnas träbyggande med dess fördelar som förnybar resurs där koldioxid binds under hela livstiden.

Alternativ C2 innebär en större flexibilitet och lägre initiala kostnader eftersom den utgår från det krävda GWP-total. Här skapas inte heller översättningsproblem i jämförelsen med europeisk redovisning. Villaägarnas riksförbund förordar därför detta alternativ.

5. Ange D1 – EPBD minimi med svenska förtydliganden som alternativ för systemgräns
Redovisningen av livscykel-GWP omfattar därmed A-D som begränsat till byggskedet modul A1-A5. Enligt Boverket är detta ett balanserat informationskrav med de moduler av byggskedet som är genomförbart mätbara.

Avslutande synpunkter

Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan kommer ur en god ambition att reducera koldioxidutsläppen i byggbranschen. Men den förväntat starkast påverkande faktorn i detta förväntas snarare komma ur införandet av den prisförändring som EU ETS och CBAM väntas medföra för byggmaterial. Med regelbundenhet tillsätts i EU såväl som i Sverige kommissioner med uppgiften att reducera regelbördan och därmed förbättra konkurrenskraft hos

företag. Ett sätta förebygga dessa kommissioners arbete är att stoppa tillväxten av administration innan den uppkommer.

VILLAÄGARNAS RIKSFÖRBUND

Emelie Björkwall

Förbundsdirektör